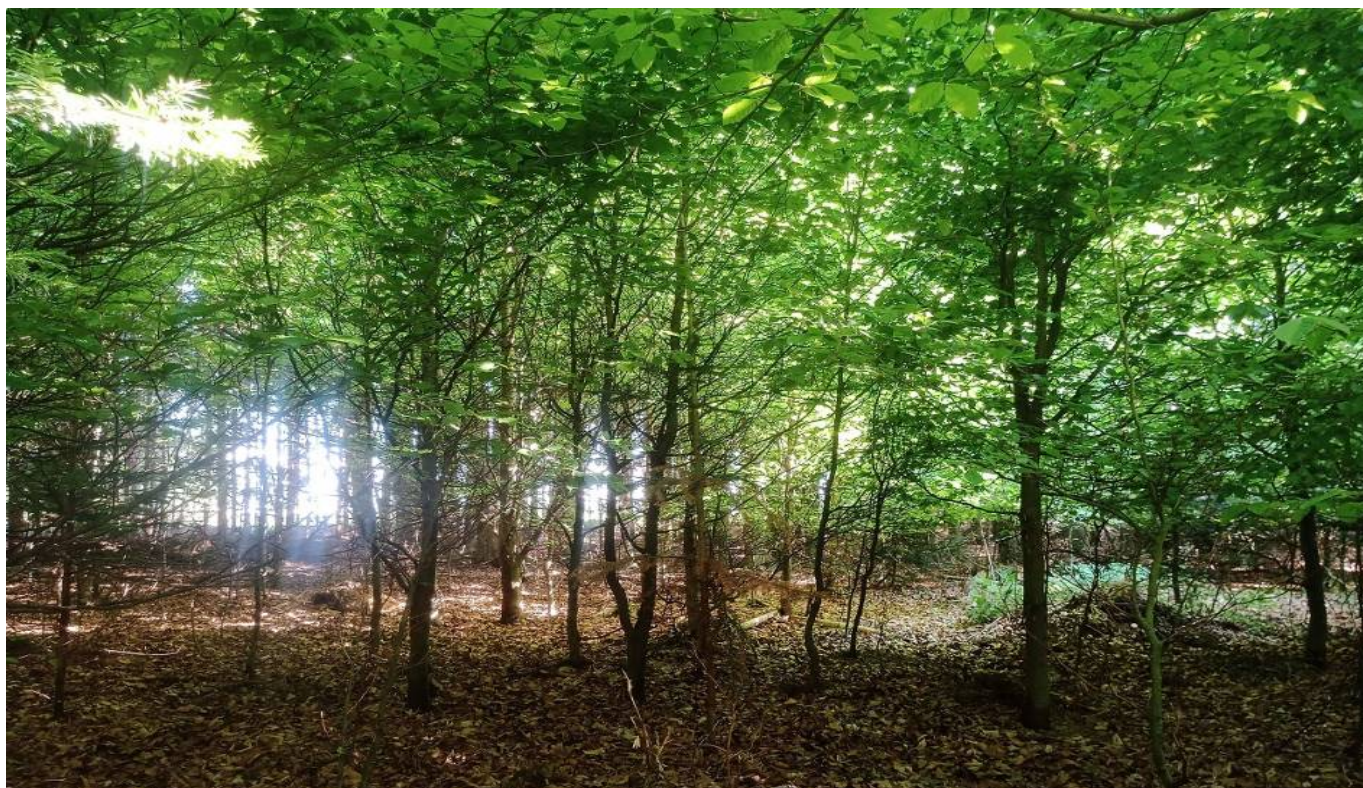

Vyčíslení škod zvěří v bohatě strukturovaných porostech (Květná 3. 6. 22)

s postupy a dobrými radami

Úvod

Hodnoceny a vyčíslovány jsou škody zvěří srnčí a daňčí na obecním majetku (vybrané části) situovaném v 5. LVS (nadm. v. kolem 600 m) v PLO 31 o výměře 95 ha. Charakter lesa / honitby je poměrně obvyklý - lesopolní, majetek je rozmístěn převážně po obvodu katastru. Honitba je celá na jednom katastru, má 861 ha, společenstevní, ze spárkaté normováno jen srnčí (35 ks, min. 9 ks), nájemné 10 Kč/ha/rok, tedy 8 600 Kč. MS má 5 členů a nebylo příliš ochotno přijímat nové členy.

Záměrem vlastníka je převést původně druhově chudé a věkově uniformní SM porosty do bohatších struktur s využitím principů Pro Silva. Holoseče zde nebyly až na opravdové výjimky (nutná změna dřevinné skladby ze stínomilných na světломilné dřeviny) prováděny. Po cca úvodních 15 letech hospodaření poměrně zvladatelnou situaci (jen srnčí zvěř, i když v nadstavech) zkomplikoval příchod dosud nenormované zvěře daňčí (posledních několik let), což se časově sešlo s odplocováním již zajištěných listnatých a jedlových kultur.

Seminář se věnuje těmto problémům:

1. Identifikace a vyčíslení škod v lese, kde jsou možnosti vyhlášky č. 55 velmi omezené (co je škoda, praktické způsoby zjišťování na transektech, redukční faktory, škody / vícenáklady při ochraně vyšší než zákonné minimum)
2. Založení KSP
3. Postup snížení vlivu nežádoucích / nenormované zvěře
4. Doporučení vlastníkovi, jak dál zabezpečit odrůstající kultury
5. Kdy a proč si přizvat znalce

I. Podklady potřebné pro výpočty a uplatnění škod

- Celková výměra majetku v honitbě: 95 ha
- Plocha ochráněných porostů: oplocenky 3,36 ha
 - nátěr 0,20 ha
 - celkem přes 3,6 % plochy
- Podíl porostů v obnově: věk 80+: cca 29 ha (33%), 60+: cca 39 ha (41%)
- Údaje o poškozených psk (dále v textu)

II. Pomůcky a vybavení potřebné ke zjišťování škod

- Porostní mapa, údaje o porostech
- Pásmo pro vytyčení transektu
- Metrovka s dělením po 10 cm
- Terénní zápisník, sprej, telefon / tablet s GPS

III. Tři druhy škod ve smyslu vyhlášky vznikajících nadměrným okusem zvěří

(teoretické minimum k provádění výpočtů a postup zjištění vstupních dat)

Co je to škoda...

...objasňuje Občanský zákoník č. 89/2012 Sb (od § 2894). Škoda je majetková újma vyjádřitelná obecným ekvivalentem, tj. penězi – došlo ke zmenšení majetku poškozeného a současně vzniká odpovědnost za škodu. Dle § 2952 se hradí skutečná škoda a to, co poškozenému ušlo (ušlý zisk). Toto je obecný půdorys, na kterém staví občanské právo.

Vznik určitého poškození lesa souvisí s přirozenými životními projevy volně žijící zvěře. Limitní je okamžik, kdy už jsou výrazně poškozovány hospodářské zájmy vlastníka pozemku a dochází tedy ke škodám.

Oceňování škod zvěří upravuje Vyhl. č. 55 / 1999 Sb. v platném znění, výsledek se zaokrouhluje na celé koruny nahoru. Celková škoda se vypočítá jako součet jednotlivých škod.

Předpokládejme, že stanovená výše škody má sloužit především pro efektivnější komunikaci s „protistranou“ a neradi bychom přistoupili k vymáhání škod soudní cestou. I když se nechceme pasovat do role soudních znalců, přistupujeme k vyčíslování škod od počátku se vší odpovědností, poctivě a bez emocí. Naše práce má být snadno přezkoumatelná. Pamatujme, že znalec nevykládá zákon, ale měří, počítá a předkládá odborné argumenty. Je dobré mít na zřeteli určitou „velkorysost“ - kdokoliv, kdo bude naši práci revidovat, by měl brzy dojít k závěru, že skutečnost je ještě o stupínek horší, než náš nálezný.

Nejtěživějším typem poškození je bezesporu všudypřítomný okus obnovy – umělé / přirozené.

Chceme-li stanovovat škody na obnově, je zapotřebí, aby příslušný porost byl „v obnově“ (viz dále) a současně bylo zřejmé, že limitujícím faktorem obnovy je pouze poškození zvěří a nic jiného (světlo, přísušek atp.). Obnova porostu může probíhat, či být žádoucí:

administrativně = byl překročen věk počátku obnovy daný LHP, LHO, LZ, je vyhlášena rekonstrukce nebo přeměna porostu (+ např. s finanční podporou) atd.

fakticky = obnova evidentně probíhá a je žádoucí + vlastník činí aktivní kroky (obnovní těžby, příprava půdy, ochrana PO, sadba na holině z těžby, podsadby, podsíje atd.). Může také probíhat rozpad porostů a obnova se evidentně stává žádoucí a naléhavou.

Škoda 1: Škoda ze snížení přírůstu okusem (S7.2 podle § 9, odst. 4 vyhlášky č. 55/1999 Sb.)

lokalizujeme obnovované porosty – pokud pouze fakticky (b) a ne administrativně (a)

připravit si „ještě lepší“ argumenty.

každý porost fyzicky navštívíme a zmapujeme rozsah obnovy (např. od 10 cm výšky; pozor na vysokou přirozenou mortalitu tohoročních semenáčků) = zjistíme plochu obnovy v porostu – např. plochování z vlastnoručního zákresu v obrysové mapě (datum+podpis; prvotní podklad)

odečteme plochu chráněnou oplocením

odečteme plochu zabranou kmeny mateřského porostu. Např. v mýtně zralé kmenovině 3m² / strom (kruh d = 1m)

Pozor: Plochu obnovy je zapotřebí stanovit od počátku zodpovědně a obhajitelně před „protistranou“. Má kardinální vliv na výši škody a současně názor na tuto vstupní hodnotu nelze meziročně zásadněji měnit.

Nyní je zapotřebí na obnovované ploše v každém porostu zjistit údaje o přirozené obnově a míře jejího poškození = zvolíme vhodný typ zkusných ploch. Mohou být kruhové, čtvercové atd. Jako výhodné se jeví počítání na dlouhých transektech (de facto obdélnících) o šířce 1m. Při délce pásma 50 m se získá vzorek 50 m² a díky délce jsou dostatečně podchyceny proměnlivé podmínky v porostu. Hledáme pravdu pro celý porost a vyhýbáme se tedy čemukoliv, co může data ovlivnit – např. porostní okraje, krmné zařízení atd., atd.

Začátek a konec transektu stabilizujeme (např. barevným kolíkem). Do terénního formuláře poznamenejme jejich souřadnice GPS (lze odečíst např. z aplikace Mapy.cz), sklon transektu (kvůli případné redukci plochy transektu na svah) a pořídíme fotodokumentaci (a čas pořízení foto) + relevantní poznámky a samozřejmě datum, podpis. Terénní formulář je prvotní doklad (jeho vzor najdete na webu).

Pro práci použijeme metrovku s dělením po 10 cm. Metrovku neseme v registrační výšce nad středem pásma a zaznamenáváme dřevinu, výšku, okus terminálu (sledované období), boční okus (30-50%; 50%+), zničení (např. rytí/vytloukání) – všechny tyto hodnoty pro sledované období – tedy nejčastěji od 1.7. minulého roku. Jedná se o hodnoty N a Np dále vstupující do vzorce výpočtu. Doporučujeme evidovat také starý okus (důkaz, že poškození je dlouhodobé a chronické) a zda byl terminál ochráněn (např. nátěrem).

Prvními předpokládanými výstupy ze zkusných ploch jsou tyto:

možnosti uplatnění přirozené obnovy jsou velké – prokážeme mnohem vyšší počty v PO, než užívané počty při UO (nyní už máme přehledné tabulky po porostech a dřevinách). V datech si pomůžeme zařazením PO do výškových tříd výsadbyschopného sadebního materiálu (můžeme pak volně argumentovat i obvyklou cenou sadebního materiálu).

Vliv okusu je výrazný a dlouhodobě představuje limitující faktor obnovy lesa – zjištění na zkusných plochách by mělo korespondovat se závěry z KSP.

Obnova lesa je od počátku projektovaná, sledovaná a řízená lesním hospodářem – záměr vlastníka a lesního hospodáře je odůvodněný, legitimní a ... hlavně reálný. Proto neakceptujeme, pokud odrůstají pouze okusově

méně atraktivní dřeviny a zbytek dřevin budoucího pestře smíšeného lesa neodrůstá. Z tabelárních výstupů mají být patrné: zastoupení dřevin v obnově, průměrné výšky, míra okusu (terminál, boční). Argumentaci, že poškození je dlouhodobé a chronické podpoříme také tím, že jsme sledovali starý okus. „Mimo soutěž“ v případné diskuzi nabídneme srovnání s kritérii „Saské metody“, kritérii pro vyhodnocování KSP u LČR atd.

Dobré je mít informaci o odrůstání lesa chráněného blízkou oplocenkou nebo KSP – průměrná výška dřeviny v oplocence a mimo plot, spontánní nálet dřevin mateřského porostu do oplocenek.

Škoda (S7.2) ze snížení přírůstu lesního porostu v důsledku okusu zvěří vychází z předpokladu, že porost sice existuje, nicméně nepřirůstá v takové míře, jako kdyby nebyl poškozován.

Uvažuje se především s okusem terminálu. Okus postranních výhonů se zohledňuje od intenzity 30 %, ale pouze na jedincích, kde byl současně poškozen terminál (§ 54 zákona o myslivosti). Do výpočtu dále vstupuje tabulková hodnota ročního přírůstu dle skupin dřevin a koeficient zvýhodňující dřeviny jedle, smrk a modřín.

Postupuje se dle vzorce $S7.2 = Z \cdot K2 \cdot Np/N$,

kde

S7.2 = roční škoda ze snížení přírůstu lesního porostu v důsledku okusu zvěří nebo hospodářskými zvířaty,

Z = hodnota ročního přírůstu podle skupin dřevin uvedená v příloze č. 6 vyhlášky

K2 = koeficient vyjadřující míru poškození podle stupňů poškození, jehož hodnota se určí podle přílohy č. 8,

Np = počet poškozených sazenic, maximálně však 1,3násobek minimálního počtu (zjištěno na transektu)

N = skutečný počet jedinců, maximálně do výše 1,3násobku minimálního počtu (zjištěno na transektu)

Pokud pracujeme v PO, brzy odhalíme, že výpočet Np/N je chybně nadefinovaný. Počty jedinců v obnově jsou totiž obvykle (ale ne nutně vždy) řádově vyšší než 1,3 násobek minimálních počtů dle vyhl. 456/2021 Sb., a zlomek Np/N z výpočtu tím pádem vypadává a škoda je součinem Z x K2, což poškozuje protistranu. My ale chápeme, jaký byl původní záměr zákonodárce a ve výpočtu se toho přidržíme, ostatně, je to i v zájmu protistrany.

Dle tohoto postupu se vypočte škoda okusem v Kč/m² pro jednotlivé dřeviny. Výsledná škoda je součinem základní škody S 7.2 (Kč/m²) a plochy dřeviny v obnově, škoda za porost je pak zjištěna součtem po jednotlivých dřevinách.

Škoda 2: Škoda zničením (S6 podle § 8, odst. 1 vyhlášky 55)

Soustavné okusování stromků předpokládá postupné (byť nižší) přírůsty jednotlivých dřevin s tím, že porost za určitou dobu zvěří odroste, a tedy vytvoří novou generaci lesa. Jak ale dokazujeme, mladé stromky na předemných lesních pozemcích neodrůstají a po chronickém okusu po několika letech hynou a jsou průběžně nahrazovány stromky dalšími, viz zde: <https://silvarium.cz/lesnictvi/zver-zcela-znici-kazdy-sedmy-maly-stromek-pri-obnove-lesu>

Proto kromě škody vzniklé okusem se můžeme pokusit nabídnout výpočet postavený na ocenění zničených stromků v náletu. Zničena je průběžně 1/7 (15 %) z max. 1,3 násobku minimálních počtů sazenic užívaných při UO sadbou. O tu se snižuje hodnota majetku poškozených.

Postupuje se dle vzorce $S6 = Hlpa - Aa$,

kde

$S6$ = škoda ze zničení lesního porostu,

$Hlpa$ = hodnota lesního porostu před zničením,

Aa = hodnota mýtní výtěže (zde se nic vytěžit nedá, tj. = 0)

Tabulkovou hodnotu lesního porostu $Thlpa$ podle skupin lesních dřevin pro věk 1 až 5 let včetně bez ohledu na bonitní stupeň najdeme v tabulce č. 1 k vyhlášce č. 55/1999 Sb.

Jelikož příloha vyhlášky nemusí odrážet tržní realitu a ceny obvyklé, můžeme nabídnout také srovnání s cenou umělé obnovy. Využijeme cenu sazenice z ceníků platných v předmětném období a obvyklé ceny práce.

Poznámka: Tato škoda vychází z vyhlášky 55/1999, ale je v praxi opomíjena.

Škoda 3: Škoda z mimořádných nebo nákladově náročnějších opatření

(S11 podle § 14, odst. 1 vyhlášky 55)

V předchozí části je vyčíslena škoda (1, 2) pouze na té části obnovované plochy, která není chráněna oplocenkou. V této části bude vyčíslena škoda na oplocované části obnovované plochy. Ačkoliv se z povahy věci jedná o opatření k zamezení vzniku škody, §14 vyhlášky č. 55/1999 Sb. používá terminologické označení „škoda“.

Vzhledem k tlaku zvěře, který byl vámi v předchozích krocích zjištěn na předmětných pozemcích, je oplocenka prakticky jediným spolehlivým nástrojem, jak zajistit odrůstání všech dřevin, včetně melioračních a zpevňujících dřevin, které jsou pro zvěř mimořádně atraktivní.

Dle § 5 odst. 1, písm. f) vyhlášky č. 101/1996 Sb. jsou vlastníci lesa povinni chránit ohrožené lesní porosty proti okusu, loupání a zimnímu ohryzu kůry v rozsahu nejméně 1 % výměry lesa vlastníka v honitbě. Opatření vyjmenovaná v § 5, odst. 1 této vyhlášky se potom považují za přiměřená dle § 53 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti. Vlastník lesního majetku je nucen provádět tato ochranná opatření v mnohonásobně větší míře, než legislativa ukládá.

V principu jde o to, že nákladově náročnějším opatřením je provedení ochrany nad 1 % výměry lesa v honitbě – jako projev „zoufalství“ vlastníka lesa v důsledku nadměrného poškození lesa zvěří. Současně se však těmito nákladnějšími opatřeními snižuje jeho jmění, čímž mu vzniká škoda.

Pro využití tohoto postupu je zapotřebí, aby nákladná opatření bylo skutečně nutné realizovat k dosažení požadovaného obnovního cíle (pamatujeme: odůvodněný, legitimní a reálný). Doložíme např. tabelárním výstupem, že růst stromků se zastavuje na určité výšce, zatímco v oplocenkách stromky odrůstají.

Dále je potřeba výpočtem prokázat, že hodnota chráněná např. oplocenkou je vyšší, než roční náklad na toto opatření.

Při vyčíslení nákladů se vychází z typu oplocenky, z obvyklé ceny za jeden běžný metr, z předpokládané doby životnosti oplocenky a z odhadovaných nákladů na její udržování. Samozřejmě máme k dispozici zákresy oplocenek, délky, plochy a zmapovaný stav lesa chráněného oplocením.

§ 14 Vyhlášky č. 55/1999 Sb. považuje za mimořádná opatření také náklady nutné ke zjištění výše škody, např. náklady na monitoring, biomonitoring nebo znalecké posudky. Tyto náklady nejsou nikterak nízké, proto neváhejme tento fakt „protistraně“ náležitě okomentovat.

Postupuje se dle vzorce $S_{11.1} = K_m$,

kde

$S_{11.1}$ = škoda z mimořádných opatření,

K_m = ekonomicky oprávněné úplné vlastní náklady na mimořádná opatření (tj. v našem případě náklady na oplocenku postavenou nad povinné 1 %, náklady na znalecký posudek, náklady na zjišťování škod, které jdou nad míru obvyklou, atp.).

V rámci workshopu byla ještě posuzována škoda ohryzem:

Škoda 4: Škoda ze snížení kvality lesního porostu (loupání a ohryz)

(S9.1 podle § 11, odst. 1 vyhlášky 55)

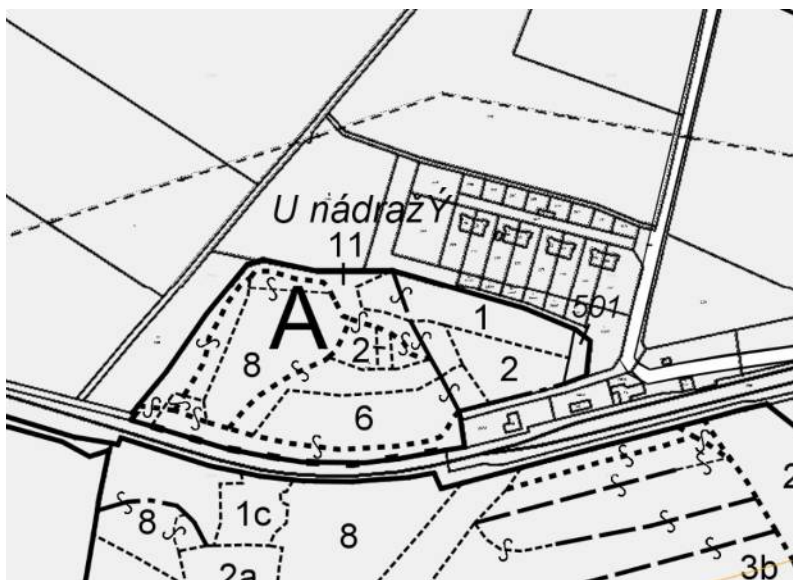
Na transektu zjistíme počet všech zaujatých stromů a počet všech poškozených stromů za minulé období (místo poškození zvýrazníme barvou). Data pak dosadíme do vyhláškového vzorce. Škodu lze uplatnit za obmýti pouze jednou.

Pokud nejsme již předem pevně odhodláni vyčíslenou finanční škodu každopádně vymáhat, vstřícným gestem při vyjednávání s „protistranou“ může být připomenutí, že naším cílem je především dosažení a udržování rovnováhy úpravou stavů zvěře a mysliveckého managementu v reálně dohledném časovém horizontu (cca 3-4 roky).

Zastávka č. 1: U nádraží

Popis porostů: Dílec 83A, plocha 3,04 ha. Na ploše jsou 4 psk s vysokým podílem JD zmlazení od semenáčků do výšky cca 80 cm. Zastoupení JD v psk 11 je cca 20%, v psk 8 cca 5 %. Porosty jsou obhospodařovány nepasečně – žádná holina, opakovaně lokálně záměrně snižováno zakmenění k cca 0,7, vždy došlo k rychlému obnovení zápoje. Záměrem je vytvoření nepravidelné struktury lesa s trvalými těžebními možnostmi (individuální výběr) a odrůstající přirozenou obnovou více dřevin s dominancí jedle. Kolem prochází lokální železnice, souběžně s ní pěšina k nádraží, po obvodu lesíka naučná stezka.

Problém: JD je soustavně i přes rušení provozem a návštěvníky poškozována zvěří – za cca 20 let sledování (po prvním prosvětlení) nálet stále neodrostl vlivu zvěře (zpočátku jen srnčí, v posledních cca 5 letech i daněk). V prvních 10 letech prováděny nátěry proti okusu. Jakými způsoby a postupy lze zjistit výši škod? Jak situovat KSP?

Řešení:

1. Vyčíslení škod – postup:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

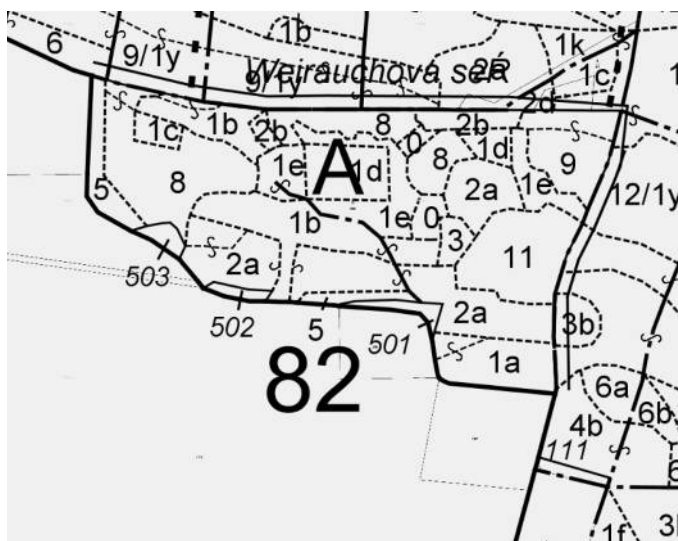
.....

.....

2. Situování KSP – popis: místně prolomený zápoj, po obou stranách uprostřed stojícího SM

Zastávka č. 2: Vajrauchova seč

Popis porostů: Psk 82A1a, plocha 0,35 ha, před prořezávkou, věk 17 let, zastoupení LP80, SM, JR, OS, KR po 5. Jedná se o cca 10 let odpoclenou skupinu netvárné LP (vidličnatost + deformace bází těžkým sněhem několik let po výsadbě), v okrajové části katastru v menším lesním komplexu obklopeném poli, jižní závětrné situování.

Problém: Po odpoclení začal ohryz nově se objeví daňčí zvěř (dosud nenormována, v posledních letech už prakticky trvale přítomna v počtu nižších desítek kusů). Ohryz je způsobován v nižší intenzitě (menší plošky), zato soustavně (většina stromů již byla alespoň jednou poškozena). Na příčném řezu viditelné poškození lýka i při zdánlivě pouze velmi mělkém poranění.

Řešení: 1. Vyčíslení škod – postup:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

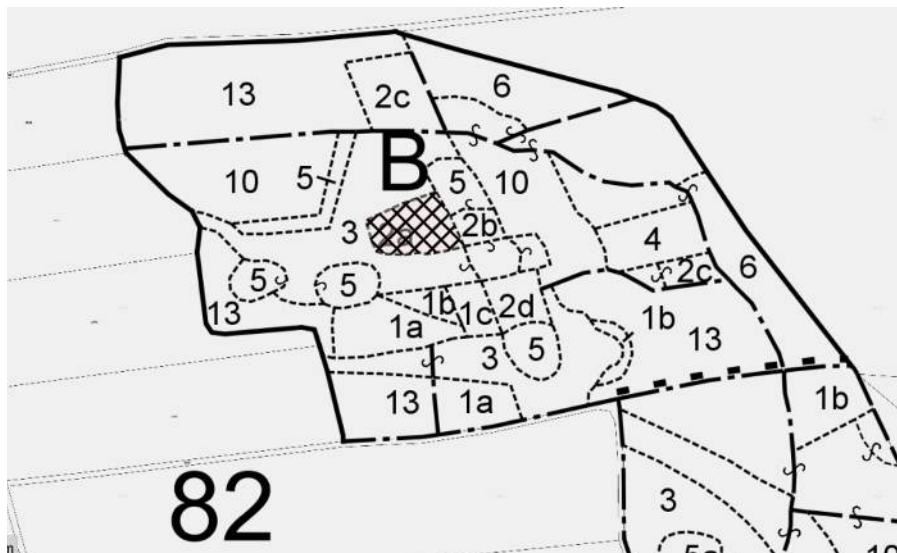

2. Doporučení pro vlastníka: individuální ochrana kvalitnějších jedinců

Zastávka č. 3: Borová krčma

Popis porostů: Psk 82B2a, po provedené prořezávce (část ponechána v původním stavu kvůli názornosti), plocha 0,21 ha, věk 20 let, zastoupení (původní) JD 60, BR 30, BK 10. Jedná se o cca 10 let odpocenou skupinu JD s BK s náletem BR v centrální části katastru v menším lesním komplexu obklopeném poli.

Problém: Postupné, ale systematické ničení JD a narůstající škody ohryzem na BK.

Řešení:

1. Vyčíslení škod – postup:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

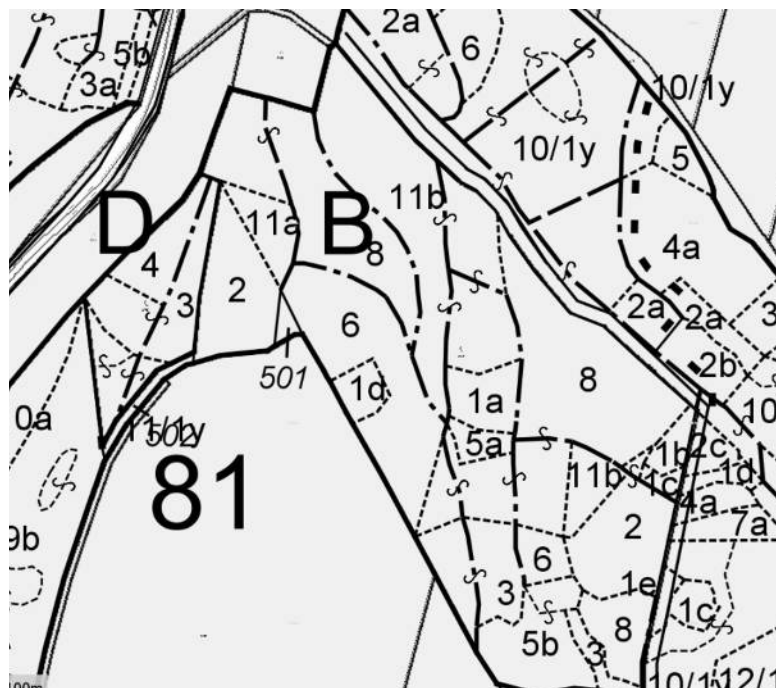
2. Doporučení pro vlastníka:

- Individuální ochrana kvalitnějších jedinců
- Uvolnění cílových jedinců tak, aby nebylo možno laicky zpochybnit jejich ničení „zástinem“ atp.

Zastávka č. 4: Pod Květnou

Popis porostů: Psk 81B11b, po předchozích prosvětlovacích sečích a NT, plocha 1,51 ha, věk 120 let, zastoupení (původní) SM 100, JD+, v popisu psk „řídký podrost JR a bezu v Zč. Záměrem je urychlená obnova psk s vytvořením dolní etáže s významným podílem JD a listnáčů. Klidná část lesa bez rušení.

Problém: JD je soustavně poškozována zvěří – za cca 20 let sledování (po prvním prosvětlení) nálet stále neodrostl vlivu zvěře (zpočátku jen srnčí, v posledních cca 5 letech i daněk). V sousední psk vegetační pozůstatek KSP – po zániku plotu prakticky zničeno. Jakými způsoby a postupy lze zjistit výši škod? Jak situovat KSP?

Řešení:

1. Vyčíslení škod – postup:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Situování KSP – popis: co nejvíc dovnitř porostu

Přílohy

1. Vyhodnocovací formulář
2. Oficiální metodika pro KSP (1996)
3. Obrázková příloha – provedení a vyhodnocení transektu – okus a vytloukání
4. Obrázková příloha – provedení a vyhodnocení transektu – ohryz a loupání
5. Podnět na ORP ke snížení stavů zvěře podle par. 39

Příloha č. 2:

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ, odvětví lesního hospodářství, Těšnov 17, 117 05 Praha 1

V Praze dne 25. listopadu 1996

Č.j. 165/96-5040 e.o.

Určeno : vlastníkům lesa, okresním úřadům, Vojenskému lesnímu úřadu, územním odborům MZe

Škody působené zvěří na lesních porostech znamenají nejen vážné ztráty na množství a kvalitě dřevní hmoty, ale často mohou ohrozit i plnění mimoprodukčních funkcí lesa. Proto zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon) ukládá v § 32 odst. 4 vlastníkům lesa, uživatelům honiteb a orgánům státní správy lesů povinnost dbát, aby lesní porosty nebyly nepřiměřeně poškozovány zvěří. Tuto povinnost jenutně chápat ve vazbě na ustanovení § 29 odst.1 zákona č. 23/1962 Sb., o myslivosti ve znění pozdějších předpisů, kterým je založeno právo vlastníka honitby a orgánu státní správy lesů požádat okresní úřad o snížení stavů zvěře, popřípadě o zrušení chovu toho druhu zvěře, který škody působí.

Je zřejmé, že taková žádost a následné rozhodnutí musí vycházet z objektivně zjištěných skutečností. Dle § 5 odst.1 písm. b) vyhlášky MZe č. 101/1996 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o opatřeních k ochraně lesa a vzor služebního odznaku a vzor průkazu lesní strážce, vlastník lesa provádí k omezování škod působených zvěří kromě jiného toto preventivní opatření: „u lesních majetků o výměře nad 50 ha sleduje působení zvěře na nálety, nárosty a kultury pomocí kontrolních a srovnávacích ploch v počtu nejméně 1 plocha (oplocenka) na 500 ha“. Systém kontrolních a srovnávacích ploch (dále jen „KSP“) rozložený v minimální hustotě stanovené vyhláškou, tj. 1 KSP na 500 ha, umožňuje sledovat působení zvěře na nálety, nárosty a kultury. Výsledkem vyhodnocení vegetačního krytu v KSP je objektivní zhodnocení vlivu zvěře na přirozené zmlazení i umělou obnovu, které napomáhá posoudit přiměřenost stavů zvěře a tendenci vývoje škod působených zvěří. K zajištění jednotného postupu při zakládání a vyhodnocování KSP vydává Ministerstvo zemědělství tento :

METODICKÝ POKYN č. 14/96

I. Výběr lokalit pro kontrolní a srovnávací plochy

II.

KSP se zakládají na plochách :

- kde se očekává žádoucí přirozené zmlazení nebo je plánována umělá obnova (tj. porosty geneticky a druhově vhodné),
- na plochách s počínajícím přirozeným zmlazením nebo umělou obnovou.

Při výběru ploch je třeba dbát na to, aby nebyly zvoleny lokality s mimořádně nízkým nebo s mimořádně vysokým zatěžováním zvěří (např. bezprostřední blízkost krmených zařízení, frekventovaných komunikací apod.). Kontrolní plocha se oplocuje.

II. Vytyčení kontrolních a srovnávacích ploch

1. systém KSP se skládá z páru vzájemně srovnatelných ploch tvaru čtverce o velikosti 5 x 5 m, jejichž hranice jsou od sebe vzdálené 2 -10 m. Srovnatelnost lokalit je nezbytná zejména z hlediska:

- charakteru a vývoje přirozené resp. umělé obnovy,
- stanoviště (lesní typ, půdní typ),
- poměrů osvitů (stupeň zastínění korunami stromů starého porostu, boční světlo, boční stín apod.),
 - charakteru bylinného patra (stupeň pokrytí, výška, druhy rostlin),
 - tvaru terénu,
 - svažitosti a expozice.

2. KSP se umísťuje tak, aby reprezentovala typickú situáciu pre širšie okolie.
3. Oplocenie nemá byť ohrozené pôsobením vonšajších faktorů (sesuvy sněhu, kamení apod.).
4. KSP se umísťuje tak, aby byla možná její pravidelná kontrola (přístupnost).

Po výbere vhodnej lokality pro umístění KSP je třeba obě plochy 5 x 5 m provizorně vytyčit a losem vybrat tu, která bude oplocena (kontrolní plocha). Výběr a vytyčení se provádí za přítomnosti odborného lesního hospodáře.

III. Požadavky na oplocení a vytyčení kontrolní a srovnávací plochy

Provizorní vytyčení kontrolní a srovnávací plochy se nahradí stabilizací. Pro stabilizaci kontrolní plochy se používají dřevěné kůly délky 60 - 70 cm o průměru minimálně 5 cm. Umísťují se v rozích kontrolní plochy tak, aby nad zem vyčnívaly minimálně 30 cm. Střed plochy se označuje dřevěným kůlem.

Středový bod srovnávací (neoplocené) plochy se stabilizuje ocelovým kůlem, rohové body pak dřevěnými kůly, jejichž délka přesahuje maximální výšku vegetačního krytu (minimálně o 50 cm).

Oplocení kontrolní plochy se provádí drátěným pletivem o výšce 1,6m, v místech s výskytem jelení nebo dančí zvěře 2 m, sloupky oplocení musí být dimenzovány pro předpokládanou trvanlivost 10 let. Oplocení o rozměrech 6 x 6 m se umísťuje ve vzdálenosti 0,5 m od stran kontrolní plochy (plocha pro hodnocení = 25 m²).

IV. Hospodaření na lokalitách s kontrolními a srovnávacími plochami

Základním principem provozu systému KSP v porostech je zachování stejných lesopěstebních a ochranných opatření na oplocených i neoplocených plochách. Např. pokud je nutné narušit půdní kryt pro zmlazení, je nutné toto opatření provést stejným způsobem na oplocené i neoplocené ploše, totéž se týká ochranných opatření v kulturách (vyžínání, aplikace insekticidů, apod.). Ochrana proti zvěři (např. aplikace repelentů) se na oplocené a srovnávací ploše neprovádí.

V. Vyhodnocení vegetace na kontrolních a srovnávacích plochách

Porovnáním složení vegetace uvnitř a vně kontrolní oplocené plochy se objektivně sleduje působení zvěře na vývoj mladých porostů. Rozdílný vývoj obnovy na oplocené a neoplocené ploše umožňuje reálné určení škod způsobených zvěří, přičemž se respektuje zásada, že ne všechny zjištěné škody musí znamenat poškození lesního ekosystému.

První hodnocení vegetačního krytu je třeba provést ihned po oplocení vylosované plochy v období vrcholné vegetační sezóny (polovina července - polovina září). Při opakovaném měření se volí stejný termín, aby byla zajištěna srovnatelnost výsledků.

Kontrolní vyhodnocení umožňující posouzení vlivu zvěře se provádí obvykle každoročně. S hodnocením je nezbytné začít nejpozději 3 roky po založení KSP. Pokud je v době kontrolního hodnocení zjištěno, že na neoplocené ploše obnova odrostla dosahu zvěře (1,3 resp. 1,5 m), pak je nutné pro další šetření založit na vhodném stanovišti nový pár KSP.

Údaje o lokalizaci, stanovištních podmínkách a vegetačním krytu v KSP se zapisují do formulářů. Formuláře jsou koncipovány tak, aby je bylo možné vyhodnotit i pomocí počítače. Vzory jednotlivých formulářů jsou součástí přílohy této metodické informace.

Pokyny pro vyplnění Evidenčního listu KSP

Oddíl č.1. Identifikační údaje:

Tento oddíl je rozdělen na čtyři části :

1. část Vlastník lesa popř. právnická osoba ve smyslu § 4 zákona č. 289/95 Sb. - požadované údaje se vypisují. Do jednotlivých řádek se uvádí název organizace (vlastníka) popř. organizační jednotky, sídlo organizace (příp. organizační jednotky), název a výměra lesního hospodářského celku, kde se KSP nachází, celková plocha lesních pozemků v majetku vlastníka popř. ve správě organizační jednotky. Pro snadnou identifikaci se doplňuje název lesní správy, revíru, úseku apod.

2. část Údaje o porostu - vypisují se údaje o lesním porostu, ve kterém se nachází konkrétní KSP, pro kterou je založen Evidenční list. Uvádí se číslo porostu, kategorie lesa dle §6 zákona 289/95 Sb., hospodářský soubor (HS), přírodní lesní oblast (PLO), soubor lesních typů (SLT) a to dle příloh vyhlášky MZe č. 83/96 Sb., o zpracování oblastních plánů rozvoje lesů a o vymezení hospodářských souborů. Tyto údaje doplňují informace o skutečné dřevinné skladbě (doplňuje se pouze v případě lokalizace KSP pod porostem) a cílové dřevinné skladbě podle platného lesního hospodářského plánu popř. lesní hospodářské osnovy.

3. část Charakteristika plochy - Druh geologického podkladu se vypisuje do vymezené řádky. Nadmořská výška se vypisuje dvakrát, do samostatné řádky (skutečná) a zaškrtnutím křížkem v šedém poli příslušného parametru. Ostatní stanovištní podmínky se vybírají z předepsaných možností a označují se zaškrtnutím (křížkem) v šedém poli příslušného parametru (expozice, sklon svahu).

add e) „Umístění plochy“ - rozumí se lokalizace KSP vzhledem k vzrostlému porostu, což je důležité z hlediska poměrů osvitů na ploše:

- vně porostu označuje situaci, kdy je plocha umístěna mimo vzrostlý porost, minimálně 10 m od porostního okraje na pasece, či holině

- okraj porostu označuje situaci, kdy je plocha umístěna v pásu porostního okraje vzrostlého porostu a to maximálně 10 m směrem na volnou plochu nebo 10 m dovnitř porostu

- umístění v porostu označuje situaci, kdy je plocha umístěna přímo ve vzrostlém porostu minimálně 10 od porostního okraje. Vzrostlým porostem se rozumí porost starší než polovina obmýtí.

add f) „Plodící dřeviny“ je charakteristika, která by měla pomoci ilustrovat obnovní potenciál daného místa. Uvádí se výčet jednotlivých druhů dřevin vyskytujících se v bezprostřední blízkosti KSP (do cca 100 m od spojnice středových bodů oplocené a neoplocené plochy) zkratkami podle přílohy č. 4 vyhlášky MZe č. 83/1996 Sb.

add g) „Forma obnovy na KSP“ - zaškrtnutím v šedém poli se vybere nejvhodnější z předložených možností

4. část Administrativní záznamy - vypisuje se datum založení plochy, jméno zakladatele, data měření a podpisy osob, které hodnocení provedly a osob, které hodnocení kontrolovaly.

Oddíl č.2 Hodnocení vegetačního krytu

Oddíl č.2 je rozdělen na dvě stejné části, do kterých jsou doplňovány údaje z oplocené a neoplocené plochy. V části 2.1. (resp. 2.2.) se udává „Celkové pokrytí oplocené (resp. neoplocené) plochy přízemní vegetací“. Tento údaj se zjišťuje odhadem v procentech s přesností na 5 %. Sleduje se veškerá vegetace včetně keřů a mladých stromků do výšky 1,3 m. 100 % je celková rozloha plošky (5 x 5 m).

V části 2.1.1. (resp.2.2.1) se zapisuje „Stupeň ozelenění zkusných ploch vybranými typy přízemní vegetace (dřeviny, keře, byliny, trávy, kapradiny atd.). Číselné symboly umožňující snadné vyplnění tabulky jsou uvedeny ve vysvětlivkách. Proškrtnuté kolonky se nevyplňují.

Pokryvnost je určována odhadem pro jednotlivé kategorie vegetace. Použita je standardní fytoocenologická stupnice. Výška je rozlišena do pěti výškových tříd. Zaznamenává se maximální výška, kterou hodnocená kategorie vegetace na ploše dosahuje. Pro zařazení do výškové třídy se doporučuje použití měrné latě s vyznačenými mezními hodnotami.

Oddíl č. 3 Počet stromků podle dřeviny a výškových tříd

Na obou zkusných plochách (oplocené i neoplocené) se zjišťuje druhové zastoupení dřevin v obnově a početnost jednotlivých druhů ve třech výškových třídách. Údaje je třeba zjistit systematicky na celé kontrolní ploše. Každý zaznamenaný druh dřeviny se zapisuje odděleně do řádek. Ke každému druhu je zaznamenána početnost jedinců v pěti výškových třídách. Při počtu nad 50 kusů jedinců určitého druhu je možné počet odhadnout. Číselníky k jednotlivým parametrům jsou k dispozici přímo ve vysvětlivkách oddílu č.3.

Oddíl č.4 Výška a poškození nejvýznamnějších jedinců

Podrobnější šetření na ploše se provádí pro „nejvýznamnější jedince“ zastoupených druhů dřevin. „Nejvýznamnějšími jedinci“ se rozumí stromky, které na ploše v rámci druhu patří k nejvyšším a nejperspektivnějším pro další vývoj porostu. V případě, že se na ploše vyskytuje pouze jeden nebo dva druhy dřevin, které lze klasifikovat pro daný porost jako cílové, hodnotí se minimálně 10 nejvýznamnějších jedinců pro každou dřevinu. Pokud se na ploše vyskytují 3 a více druhů dřevin,

hodnotí se minimálně 5 nejvýznamnějších jedinců pro každou dřevinu. Pokud se na ploše vyskytuje méně než 5 jedinců určitého druhu, hodnotí se všichni jedinci. Maximálně se však hodnotí nejvýznamnější jedinci u 5 druhů dřevin s ohledem na cílovou skladbu porostu a jeho ekologickou stabilitu. U nejvýznamnějších jedinců se zaznamenávají sledované parametry číselným kódem. Číselníky k jednotlivým parametrům jsou k dispozici přímo ve vysvětlivkách u oddílu č.4. Ochrana lesa (OL) - zaznamenávají se provedená ochranná opatření na ploše s výjimkou ochrany proti zvěři, která se na KSP neprovádí. Poškození stromků zvěří (poškození terminálního výhonu, poškození bočních výhonů, poškození vytloukáním) je uváděno pomocí dvojčíslí, kde první číslo udává intenzitu poškození a pomocí druhého čísla lze rozlišit, kdy k poškození došlo popř. zda je opakované.

Vyřizuje : Ing. Balek, Ing. John

Ředitel odboru tvorby lesa
Ing. Karel K O P E Č N Ý, CSc.

Celý materiál ke stažení zde: https://eagri.cz/public/web/file/31407/_4.pdf

EVIDENČNÍ LIST KSP

1. Identifikační údaje

1.1. Vlastník lesa, popř. právnická osoba podle § 4 zákona č.289/95 Sb.

Název organizace (vlastník)	
Sídlo organizace (org. jednotky)	
Lesní hospodářský celek (název / výměra)	
Celk.plocha lesních pozemků (majetku, org. jedn.)	
Umístění plochy - lesní správa - revír, úsek apod.	

1.2. Lesní porost, ve kterém je plocha umístěna

Číslo porostu		SLT	
Kategorie lesa		Cílová dřev. skladba	
PLO (lesn.obl.)		Skutečná dřev. skladba	
HS			

1.3. Charakteristika plochy

a) Geologický podklad															
b) Expozice															
Z		SZ		S		SV		V		JV		J		JZ	
c) Sklon svahu (v %)															
0 - 10			11 - 20			21 - 30			31 - více						
d) Nadmožská výška (m. n. m.)															
do 250			251 - 500			501 - 750			751 - více						
e) Umístění plochy															
vně porostu				okraj porostu (paseky)				v porostu							
f) Plodící dřeviny (ve vzdálenosti do 100 m od spojnice středů ploch)															
g) Forma obnovy na KSP															
přirozená			umělá			obě formy			nerozlišeno						

1.4. Administrativní záznamy

Datum založení plochy		Zakladatel plochy	
-----------------------	--	-------------------	--

Datum měření	Měření provedl	Podpis	Kontrolu provedl	Podpis	Poznámka

2. Hodnocení vegetačního krytu

2.1. Celkové pokrytí *oplocené* zkusné plochy přizemní vegetací%

2.2. Celkové pokrytí *neoplocené* zkusné plochy přizemní vegetací%

2.1.1. Stupeň ozelenění *oplocené* plochy (%)

Kategorie	Pokryvnost	Výšk. třída	Okus
dřeviny			
ostružiny a maliny			
ostatní keře			
zakr. keře a byliny			
trávy			x
kapradiny		x	x
mechy		x	x

2.2.1. Stupeň ozelenění *neoplocené* plochy (%)

Kategorie	Pokryvnost	Výšk. třída	Okus
dřeviny			
ostružiny a maliny			
ostatní keře			
zakr. keře a byliny			
trávy			x
kapradiny		x	x
mechy		x	x

Vysvětlivky:

Pokryvnost :

r - jednotlivě, nepatrný výskyt, nedá se hodnotit v %

+ - občasný výskyt do 1 % plochy

1 - výskyt na 1 - 5 % plochy

2 - výskyt na 6 - 25 % plochy

3 - výskyt na 26 - 50 % plochy (1/4 - 1/2 plochy)

4 - výskyt na 51 - 75 % plochy (1/2 - 3/4 plochy)

5 - výskyt na 76 - 100 % plochy (více než 3/4 plochy)

1 - do 25 cm výšky

2 - od 25 do 50 cm výšky

3 - od 50 do 75 cm výšky

4 - od 75 do 100 cm výšky

5 - nad 100 cm výšky

Okus (stupeň poškození vegetačního krytu okusem)

0 - není patrné žádné poškození

1 - poškození vegetačního krytu do 50 % plošného zastoupení

2 - poškození vegetačního krytu nad 50 % plošného zastoupení

Výškové třídy (posouzení výšky vegetačního krytu)

3. Počet stromků podle dřeviny a výškových tříd

3.1. Počet jedinců v jednotlivých výškových třídách na *oplocené* ploše

Dřevina	Výšková třída					Celkem
	1	2	3	4	5	

3.2. Počet jedinců v jednotlivých výškových třídách na *neoplocené* ploše

Dřevina	Výšková třída					Celkem
	1	2	3	4	5	

Vysvětlivky:

Dřevina : označení druhu dřeviny zkratkou podle přílohy č. 4 vyhlášky MZe č. 83/1996 Sb.

1. - do 5 kusů

2. - 6 - 15 kusů

3. - 16 - 25 kusů

4. - 26 - 50 kusů

4. Výška a poškození nejvýznamnějších jedinců

4.1. Hodnocení nejvýznamnějších jedinců na oplocené ploše

Dě.	Věk	Výš. tř.	Pův.	Dél. term.	OL	Poškození			
						term.	výho	vřtl	ost.

4.2. Hodnocení nejvýznamnějších jedinců na neoplocené ploše

Dě.	Věk	Výš. tř.	Pův.	Dél. term.	OL	Poškození			
						term.	výhon	vřtl	ost.

Vysvětlivky :

Dřevina : označení druhu dřeviny zkratkou podle přílohy č. 4 vyhlášky MZe č. 83/1996 Sb.

Věk :

1. do 2 let
2. 3 - 5 let
3. 6 - 10 let
4. nad 10 let

Výšková třída: viz vysvětlivky pro oddíl č. 2

Původ:

1. přirozená obnova
2. umělá obnova
3. nejisté

Délka terminálu (hlavního prýtu):

1. do 2,5 cm
2. 2,6 - 5,0 cm
3. 5,1 - 10,0 cm
4. 10,1 - 20,0 cm
5. 20,1 - 30,0 cm
6. nad 30,0 cm

Ochrana lesa (OL) :

0. žádná ochrana
1. chemická ochrana
2. mechanická ochrana
3. biologická ochrana
4. nejasné

Poškození terminálního vrcholu dvojčíslem :

1. číslo:
 0. terminální vrchol není poškozen
 1. terminální vrchol je poškozen
2. číslo:
 0. bez poškození
 1. nové poškození
 2. staré poškození
 3. opakované poškození

Poškození bočních výhonů dvojčíslem:

1. číslo:
 0. boční výhony nejsou poškozeny
 1. poškozeny do 20 % výhonů

2. číslo:

0. bez poškození
1. nové poškození
2. staré poškození
3. opakované poškození

Poškození vytloukáním dvojčíslem:

1. číslo:
 0. kmen stromu není poškozen
 1. kmen stromu je poškozen
2. číslo:
 0. bez poškození
 1. nové poškození
 2. staré poškození
 3. opakované poškození

Poškození ostatní :

0. žádné
1. hmyz
2. houby
3. myšovití hlodavci, zajíc
4. ostatní

Příloha č. 5

Vlastník lesního pozemku

Jméno
Příjmení
Datum narození
Ulice a č.p.
PSČ, obec

Obec s rozšířenou působností (ORP)

Název ORP
Ulice a č.p.
PSČ, obec

V dne

- 1) **Žádost o snížení stavů spárkaté zvěře dle § 39 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti**
- 2) **Podnět ke snížení stavů spárkaté zvěře dle § 39 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti ve všech sousedních honitbách**
- 3) **Podání návrhu orgánu státní správy lesů na snížení stavu spárkaté zvěře dle § 5 odst. 1 písm. e) vyhl. č. 101/1996 Sb.**

Jsem vlastníkem lesních pozemků v katastrálním území, zapsaných na listu vlastnictví o celkové výměře ha.

Podle § 32 odst. 4 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích jsou vlastníci lesů, uživatelé honiteb a orgány státní správy lesů povinni dbát, aby lesní porosty nebyly nepřiměřeně poškozovány zvěří.

Při svém hospodaření sleduji a eviduji nadměrné poškozování lesa, které působí spárkatá zvěř (dále jen zvěř). Sleduji rovněž stavy zvěře a její projevy. Přestože využívám pomocných dřevin ke zvýšení úživnosti honitby a ochraňuji ohrožené porosty proti poškození zvěří, dochází k nepřiměřenému poškození obnovy, které prodlužuje dobu zajištění, výrazně omezuje, až brání odrůstání přirozené obnovy a způsobuje selektivní eliminaci pro zvěř atraktivnějších druhů dřevin. Nadměrné poškození se týká především těchto druhů dřevin (v závorce uvedeno % poškozených jedinců): **...(doplnit dřeviny a do závorčky ke každé dřevině odhad % poškozených)...** a míra poškození je zřejmá i z rozdílů vegetace uvnitř a vně oplocených ploch.

Ohrožené lesní porosty ochraňuji:

- a. oplocením o celkové výměře ha
- b. repelentem o celkové výměře ha,

Celkový rozsah prováděné ochrany činí % výměry lesa v honitbě. Objem nutné obnovy i potřeba přestavby lesů z důvodu jejich adaptace na změnu klimatu přitom výrazně narůstá. Další zvyšování rozsahu ochrany lesa před poškozováním zvěří je již ekonomicky neúnosné a provozně nezvládnutelné.

Z výše uvedených důvodů podávám:

Ad 1) Žádost o snížení stavů spárkaté zvěře dle § 39 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti a požaduji, aby orgán státní správy myslivosti (OSSM) zahájil řízení o žádosti o snížení stavů zvěře v honitbě, jejíž součástí jsou mé lesní pozemky. Z důvodů migrace zvěře se žádost týká všech druhů zvěře vyskytujících se v honitbě, bez ohledu na to, zda mají tyto druhy stanoveny normované stavy. U normované zvěře žádám snížení stavu zvěře tak, aby nedocházelo k nepřiměřenému poškození lesů, bude-li třeba, až na minimální stav. Metody k posouzení stavu lesa existují a kritéria přiměřenosti poškození jsou známá.

Ad 2) Podnět ke snížení stavů spárkaté zvěře dle § 39 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti ve všech sousedních honitbách. Důvodem tohoto podnětu OSSM je migrace zvěře a nadměrné poškození lesů v širokém okolí. Početnost volně žijící zvěře nelze úspěšně snížit samostatně v jedné honitbě. Žádám, aby byl posouzen stav nejen mého lesa v dané honitbě, ale i lesy v širším okolí a v honitbách sousedních, a to s důrazem na poškození a schopnost odrůstání umělé a především přirozené obnovy. Z důvodů migrace zvěře se podnět týká všech druhů zvěře vyskytujících se v honitbě, bez ohledu na to, zda mají tyto druhy stanoveny normované stavy. U normované zvěře žádám snížení stavu zvěře tak, aby nedocházelo k nepřiměřenému poškození lesů, bude-li třeba, až na minimální stav. Metody k posouzení stavu lesa existují a kritéria přiměřenosti poškození jsou známá.

3) Návrh orgánu státní správy lesů na snížení stavu spárkaté zvěře dle § 5 odst. 1 písm. e) vyhl. č. 101/1996 Sb. Spolu s dalšími, výše uvedenými preventivními opatřeními k omezení škod působených zvěří tak plním svou povinnost činit přiměřená opatření. Očekávám, že v souladu s § 32 odst. 4 zákona o lesích, začne své povinnosti plnit i orgán státní správy lesů a uživatelé honiteb. Orgán státní správy lesů žádám, aby v zájmu lesa chráněného zákonem navrhl orgánu státní správy myslivosti snížení stavu zvěře tak, aby nedocházelo k nepřiměřenému poškození lesů, bude-li třeba, až na minimální stav. Metody k posouzení stavu lesa existují a kritéria přiměřenosti poškození jsou známá.

OSSM žádám, aby v součinnosti s OSSL využil všech legitimních možností, včetně možností uvedených v platných i dříve vydaných metodických pokynech MZe ke snížení početních stavů spárkaté zvěře, např.:

- při ověřování početnosti spárkaté zvěře vycházel nejen z údajů sčítání zvěře uváděných v myslivecké statistice, ale též ze zpětných propočtů, ověření početnosti termovizní kamerou, zjišťování pobytových znaků, apod.,
- v rozhodnutí upřednostnil odlov zvěře samičí a samčí zvěře ve věku do dvou let, což teprve povede k žádoucímu efektivnímu snížení početních stavů zvěře v honitbách,
- povolil výjimky ze zakázaných způsobů lovu dle příslušných ustanovení § 45 zákona o myslivosti, neboť je nepochybné, že s ohledem na podmínky v honitbách je to účelné (celková skutečná početnost zvěře, výskyt nenormovaných druhů, rozsah škod, rozsah ochrany proti škodám, narůstající rozsah nutné obnovy, nezbytnost přestavby lesa, apod.),
- stanovil platnost rozhodnutí na víceleté období. Vzhledem ke konkrétním podmínkám v honitbách (celková početnost zvěře, výskyt nenormovaných druhů zvěře, rozsah škod, rozsah ochrany proti škodám, narůstající rozsah nutné obnovy, nezbytnost přestavby lesa, apod.) a nutnosti snížit početnost zvěře, je nanejvýš žádoucí, aby byla stanovena platnost rozhodnutí nejméně na 3 roky,
- využil v rámci podpory výkonu státní správy nezávislého a odborného posouzení Ústavem pro hospodářskou úpravu lesů a Výzkumného ústavu lesního hospodářství a myslivosti, v. v. i..

V souladu s § 42 správního řádu **žádám, aby mi OSSM ve lhůtě do 30 dnů ode dne obdržení podnětu sdělil, že řízení zahájil,** nebo že neshledal důvody k zahájení řízení z moci úřední, popřípadě že podnět postoupil příslušnému správnímu orgánu.

Dále **žádám, aby mne OSSM v případě zahájení řízení o uložení snížení stavu zvěře z moci úřední považoval za účastníka řízení** podle § 27 odst. 2 správního řádu, jelikož předmět řízení (stavy volně žijící migrující zvěře) se týkají mých práv plynoucích z vlastnictví výše uvedených pozemků.

Podpis

.....
Jméno a příjmení vlastníka